

MVCRX07HSZMI
prvotní identifikátor

odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j. MV-151080-2/ODK-2023

Praha 29. září 2023

Obecní úřad Brandýsek
Irena Vimrová
odborná referentka
Slánská 62
273 41 Brandýsek

prostřednictvím datové schránky

Žádost o stanovisko - vyjádření

Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra (dále jen „Ministerstvo vnitra“) obdržel dne 11. září 2023 Vámi učiněný dotaz, týkající se žádosti o poskytování informací členům zastupitelstva obce. V podrobnostech uvádíte, cit.: „...zda můžeme několika zastupitelům naší obce na základě jejich žádosti zpřístupnit níže vyžádané informace, popřípadě jejich část.

Žádáme o předložení

- *Všech dohod o provedení práce uzavřených obcí Brandýsek od 1. 10. 2022 do 31. 8. 2023*
- *Všech dohod o provedení činnosti uzavřených obcí Brandýsek od 1. 10. 2022 do 31. 8. 2023*
- *Všech smluv o poskytnutí služeb od 1. 10. 2022 do 31. 8. 2023, s výjimkou smluv které již byly zveřejněny na základě žádosti podle zákona 106/1999 Sb. (Zákon o svobodném přístupu k informacím)“*

K Vašemu dotazu Vám poskytujeme následující právně nezávazné stanovisko:

I.
Obecný výklad

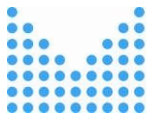
Podle ustanovení § 82 písm. c) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“) *má člen zastupitelstva při výkonu své funkce právo požadovat od zaměstnanců obce zařazených do obecního úřadu, jakož i od zaměstnanců právnických osob, které obec založila nebo zřídila, informace ve věcech, které souvisejí s výkonem jejich funkce; informace musí být poskytnuta nejpozději do 30 dnů.* Uvedené ustanovení ovšem

nebrání ani tomu, aby si člen zastupitelstva podal žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“). Z hlediska rozsahu informací, na které má člen zastupitelstva nárok, se však i v případě podání žádosti v režimu informačního zákona uplatní ustanovení § 82 písm. c) zákona o obcích.

Z hlediska rozsahu informací, na které má zastupitel nárok, lze uvést, že **právo zastupitele na informace dle ustanovení § 82 písm. c) zákona o obcích se z povahy věci týká obecně těch informací, které souvisí s výkonem samostatné působnosti obce**, nikoli přenesené působnosti (státní správy). Nezáleží na tom, zda se jedná o informace ze samostatné působnosti zastupitelstva, rady či obecního úřadu, nebo o informace z oblasti působnosti příspěvkové organizace či jiné právnické osoby, kterou obec v samostatné působnosti založila nebo zřídila. **Podstatné je však to, zda informace souvisí s výkonem funkce zastupitele ve smyslu § 82 písm. c) zákona o obcích.** Při tomto posuzování je třeba brát v potaz účel uvedeného ustanovení, kterým je zajistit řádný výkon mandátu členy zastupitelstva, což nepochybně vyžaduje, aby zastupitelé měli přístup k úplným informacím týkajícím se samosprávné činnosti obce. Účelem práva zastupitele na informace je jinými slovy zajistit, aby zastupitel mohl na základě získaných informací hlasovat a rozhodovat na jednání zastupitelstva obce a plnit úkoly, ke kterým byl pověřen (účelem tohoto práva není získávat osobní údaje a informace ze soukromí fyzických osob, které zastupitel pro výkon své funkce znát zjevně nepotřebuje).

V obecné rovině lze k Vámi položenému dotazu shrnout, že zákon o obcích podrobněji nevymezuje bližší podmínky přístupu zastupitele k informacím; nestanoví ani hmotněprávní podmínky (vyjma požadavku, aby se informace vztahovaly k výkonu funkce zastupitele), ani podmínky procesní (vyjma maximální lhůty pro vyřízení žádosti). Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 19. února 2013, č. j. 8 Aps 5/2012-47, nicméně dovedl, že na vyřízení žádosti zastupitele o poskytnutí informace související s výkonem jeho funkce se subsidiárně použijí procesní ustanovení pro vyřízení žádosti o poskytnutí informace podle informačního zákona. Na toto rozhodnutí Nejvyšší správní soud navázal i v dalších judikátech. Uvedené znamená, že požadované dokumenty nelze zastupiteli poskytnout v tzv. anonymizované podobě (osobní údaje a jiné informace chráněné podle informačního zákona nelze začernit). Zastupitel tedy má v porovnání s „běžným občanem“ v zásadě privilegované postavení při podání a vyřizování jeho žádosti o informace. V případě poskytování informací zastupitelům obce dle ustanovení § 82 písm. c) zákona o obcích může být důvodem pro jejich neposkytnutí pouze skutečnost, že požadovaná informace nesouvisí s výkonem funkce zastupitele, popřípadě pokud by na základě testu proporcionality bylo zjevné, že ochrana určitých údajů (např. osobních údajů) převáží nad právem zastupitele na informace (typicky tehdy, jestliže tyto informace zastupitel zjevně pro své rozhodování nepotřebuje). Srov. v této souvislosti rozsudek Městského soudu v Praze, č. j. 14 A 89/2017-47, ze dne 11. března 2019.

K uvedené problematice, tj. poskytování informací zastupiteli obce zpracoval zdejší odbor výkladové stanovisko č. 1/2016 - Právo člena zastupitelstva obce na informace, které naleznete na webových stránkách Ministerstva vnitra www.mvcr.cz/odk, v sekci Stanoviska, vztahující se k činnosti Odboru veřejné správy dozoru a kontroly.

II.

Zpřístupnění dohod o provedení práce a dohod o provedení činnosti uzavřených obcí Brandýsek členům zastupitelstva

V posuzovaném případě jsou požadovány dohody o provedení práce a dohody o provedení činnosti uzavřených obcí Brandýsek za určité období členům zastupitelstva. Dotčené texty dohod obsahují řadu podrobností (osobních údajů) týkajících se konkrétních zaměstnanců. Právo na ochranu osobních údajů a soukromí není právem absolutním, tj. může být omezeno ve prospěch práva na informace. S ohledem na výše uvedené je však třeba posoudit, zda požadovaná informace souvisí s výkonem funkce zastupitele ve smyslu ustanovení § 82 písm. c) zákona o obcích – pokud by zastupitelem požadované informace nesouvisely s výkonem funkce člena zastupitelstva obce (tak by tomu bylo zejména tehdy, pokud by zastupitel požadované informace zjevně pro své rozhodování nepotřeboval), nebylo by na místě upřednostnit právo zastupitele na informace před právem dotčených osob na ochranu osobních údajů (bylo by proto třeba žádost zastupitele v části těchto informací odmítnout správním rozhodnutím, viz dále).

Z pohledu Ministerstva vnitra pro výkon funkce člena zastupitelstva zpravidla nebude potřebné znát informace o bydlišti a datu narození konkrétních zaměstnanců. Pokud jde o informace o mzdě (o sjednané odměně) konkrétního zaměstnance i tyto jsou nepochybně osobními údaji, které vypovídají o soukromém životě zaměstnanců. Člen zastupitelstva obce nemá „automaticky“ (bez dalšího) nárok na informace o platech a odměnách jednotlivých zaměstnanců, a to ani z důvodu plnění určité speciální agendy v oblasti samostatné působnosti. Je naopak nutné v každém případě, s ohledem na individuální okolnosti posuzovat, zda je legitimní omezení práva na soukromí ve prospěch práva na informace. Takový přístup je totiž souladný s příslušnou judikaturou soudů v otázce poskytování informací, zejména s ohledem na nález Ústavního soudu ze dne 17. října 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16 (dále „platový nález“). Ačkoliv z platového nálezu nelze primárně vycházet při vyřizování žádosti zastupitele na informace, neboť uvedený judikát se zabývá výhradně poskytováním informací o platech a odměnách zaměstnanců veřejné správy v návaznosti na žádost „běžného občana“ podanou podle informačního zákona, zastáváme názor, že principy a východiska zde uvedená jsou aplikovatelná i na vyřizování žádosti zastupitele (zastupiteli by nicméně bylo možné bez dalšího přiznat postavení tzv. společenského

hlídacího psa ve smyslu zmíněného judikátu). Jedná se zejména o východisko, dle kterého v každém jednotlivém případě, kdy se žádost o informace dostává do kolize s ochranou osobních údajů nebo jiným základním právem (či veřejným zájmem), je nutno provádět test proporcionality a zvážit argumenty ve prospěch či neprospěch poskytnutí informací, a to s ohledem na individuální okolnosti případu. Nelze jinými slovy vycházet z předpokladu, že právo na informace má vždy (za každých okolností) přednost před ochranou osobních údajů nebo naopak, ale je nutné v každém případě, tj. s ohledem na individuální okolnosti, posuzovat, zda je legitimní omezení práva na soukromí ve prospěch práva na informace. Při tomto posuzování by obec měla v kontextu příslušné judikatury soudů zohlednit i např. účel, pro který zastupitel danou informaci žádá, legitimnost uvedeného účelu ve vazbě na postavení a úkoly dotyčného zastupitele a způsobilost požadované informace ke sledovanému účelu přispět.

Dojde-li obec (obecní úřad) k závěru, že požadované informace s výkonem funkce člena zastupitelstva zjevně nesouvisí, resp. že je třeba upřednostnit ochranu osobních údajů dotčených fyzických osob, je povinna vydat správní rozhodnutí o odmítnutí zastupitelovy žádosti ve smyslu ustanovení § 15 odst. 1 informačního zákona. Procesní ustanovení informačního zákona se totiž použijí podle judikatury správních soudů i na vyřizování žádosti zastupitele o informace. Na vyřizování žádosti zastupitele o informace se proto použijí i procesní možnosti obrany žadatele podle informačního zákona. V případě, že zastupitel není spokojen s tím, jak obec (obecní úřad) naložila s jeho písemnou žádostí o informace, je oprávněn podat (v návaznosti na způsob vyřízení jeho žádosti) buď odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti (podle ustanovení § 16 informačního zákona), nebo stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace (viz ustanovení § 16a informačního zákona). Odvolání i stížnost je třeba podat u povinného subjektu (tj. u obecního úřadu) a rozhoduje o ní nadřízený orgán, kterým je v případě obcí příslušný krajský úřad. Výjimkou je zákonem předvídaná situace, kdy povinný subjekt ve lhůtě do 7 dnů sám zcela vyhoví stížnosti v tzv. autoremeduře - v takovém případě nedochází k předložení stížnosti k rozhodnutí nadřízenému orgánu.

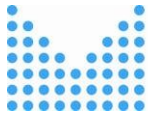
III.

Zpřístupnění smluv o poskytnutí služeb

Pokud jde o zpřístupňování smluv o poskytnutí služeb Ministerstvo vnitra zastává názor, že vzhledem k charakteru smluv, resp. jejich uzavírání (předpokládáme) s podnikatelskými subjekty, se ochrana osobních údajů neuplatní, a tudíž jsou členům zastupitelstva obce poskytnutelné bez dalšího.

IV.

Závěrem dodáváme, že posouzení otázky, zda požadované informace souvisí s výkonem funkce člena zastupitelstva obce ve smyslu § 82 písm. c) zákona o obcích,

nicméně musí provést sama obec (obecní úřad). Toto posouzení nemůže činit Ministerstvo vnitra v obecné rovině.

Pro úplnost sdělujeme, že výše uvedená odpověď odboru veřejné správy, dozoru a kontroly není právně závazná, neboť závazný výklad právních předpisů náleží pouze soudům.

Ing. Bc. Miroslav Veselý
ředitel odboru

Vyřizuje: Mgr. Tereza Lukešová
tel. č.: 974 816 442
e-mail: posta@mvcr.cz